



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: P.T.G., EV. č. ..., nar. ..., st. přísl. Vietnamská socialistická republika,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Tis u Blatna, *zastoupeného Organizací pro
pomoc uprchlíkům z. s., se sídlem Kovářská 4, Praha,* proti **žalovanému: Ministerstvo
vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného
ze dne 22. 8. 2017, č. j. OAM-136/LE-LE05-LE24-PS-2017,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 6. 9. 2017 domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 5. 12. 2017.

Žalobce v úvodu žaloby namítal, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalobce nejprve citoval ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a uvedl, že uplatnění institutu povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců je vázáno na splnění několika zákonných podmínek. V daném případě je to prokázání splnění podmínky, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření a žadatel by musel podat žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalobce je však přesvědčen, že v tomto případě žalovaný dospěl ve svém rozhodnutí k nesprávnému závěru ohledně splnění podmínek na uložení povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců.

Žalobce dále namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, např. možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu. Vzhledem na to, jakým způsobem žalovaný postupoval, a tudíž nezabýval se první podmínkou zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Žalobce je názoru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nezdůvodnil skutečnost, jakým způsobem by propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný neuvedl žádné konkrétní úkony, kterými je potřebné zabezpečit účast žalobce, a kterými by byl ohrožen průběh propuštění žalobce. Zvláštní opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu, konkrétně povinnost zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené jsou rovněž opatřeními, zabezpečujícími relativní kontrolu žalovaného orgánu nad přítomností žalobce v řízení o jeho mezinárodní ochraně. Správní orgán při hodnocení účinnosti zvláštních opatření pouze shrnul pobytovou historii žalobce, ale nijak konkrétně nereflektuje neúčinnost zvláštních opatření. Správní orgán pouze spekulativně argumentuje, že v návaznosti na pobytovou historii žalobce, je nutné přistoupit k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců na dobu 110 dní. Žalobce zdůraznil, že samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění nemůže automaticky vyloučit použití zvláštních opatření. Je v samotném zájmu žalobce, aby byla jeho účast v řízení zabezpečena, a tudíž se správním orgánem řádně spolupracoval.

Žalovaný přistoupil k ukládání „povinnosti setrvat v zařízení“ paušálně, v každém případě cizince, jenž podal žádost o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců a u kterého bylo proto nevyhnutelně v předchozím řízení jiným správním orgánem konstatováno, že není předpoklad jeho dobrovolného vycestování z území. Žalovaný správní

orgán navíc k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle zákona o azylu přistupuje na základě skutkového stavu, jenž byl zjištěn v předchozím řízení jiným správním orgánem a ani v případě žalobce neprovedl úkony, směřující k zjištění, zda není možné účast cizince na řízení o mezinárodní ochraně zabezpečit i jinak (uložením zvláštního opatření), když již byl v předchozím řízení konstatován důvodný předpoklad, že cizinec z území vycestovat dobrovolně nehodlá. Navíc, ustanovení § 46a zákona o azylu nevylučuje uložení „povinnosti setrvat v zařízení“ ani v průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to dokonce ani v případě naplnění důvodů podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pokud se v průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany ukáže, že zvláštní opatření k zabezpečení účasti cizince již nepostačuje, nebo, jak výslovně předjímá ustanovení § 46a odst. 2 zákona o azylu, pokud cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu zvláštním opatřením. V souvislosti s touto námitkou žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2016, č. j. 44A 26/2016 - 20.

Dále žalobce namítal nedostatečné odůvodnění délky trvání zajištění, vzhledem k tomu, že se žalovaný zabýval nikoliv přiměřenou, ale jeho maximální délkou. Z rozhodnutí nicméně musí být zřejmé, jak dlouho je žadatele o azyl nezbytné držet v zařízení pro zajištění cizinců s ohledem na dosažení sledovaného cíle, nikoliv jak dlouho je to maximálně možné. Délka trvání zajištění na 110 dnů tak není z pohledu žalobce přiměřená a budí dojem účelovosti, v souvislosti s tím žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015 – 66.

Z výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců by neměla být využívána paušálně, ale měla by zodpovídat individuálním okolnostem případu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí však chybí úvaha na základě, které správní orgán rozhodl o povinnosti setrvat v zajištění na 110 dní. Správní orgán se omezuje jenom na konstatování délky rozhodování spolu s možností případného podání žaloby a doby doručování dokumentů v rámci soudního řízení, což však nesplňuje nároky kladené rozsudkem Nejvyššího správního soudu o specifikách a okolnostech konkrétního případu v návaznosti na konkrétní úvahy, které správní orgán vedly k stanovení výše uvedené délky. Žalovaný v jedné části svého rozhodnutí (v části o zákonném důvodu pro uložení povinnosti setrvat v zařízení) tvrdí, že žalobce podal svou žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, avšak v jiné jeho části (v části o odůvodnění doby trvání zajištění), naopak, tvrdí, že žalobcova žádost nebude zamítnuta jako zjevně nedůvodná, a je nezbytné posuzovat standardně případné naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Přesto, při určení délky setrvání žalobce v zařízení pro zajištění cizinců, žalovaný v odůvodnění uložené doby trvání zajištění uvádí, že na žalobcovu žádost se nebude aplikovat ustanovení § 16 zákona o azylu a lze předpokládat, že bude rozhodnuto ve lhůtě 90 dní. Žalobci není známo na základě, jakého podkladu se žalovaný domnívá, že v jeho případě bude rozhodnuto v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Úvaha žalovaného je pouze spekulativní a nemá podporu v správním spise. Žalobce vzhledem na předchozí závěry zásadně nesouhlasí se setrváním v zařízení po dobu 110 dní v průběhu řízení o mezinárodní ochraně, kde je fakticky zbaven osobní svobody. Žalobce poukazuje na skutečnost, že zajištění žadatele o mezinárodní ochranu by mělo být možné pouze v souladu

se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti (bod 15 odůvodnění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu).

Na závěr žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil a uvedl, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Správní orgán po posouzení skutečností týkajících se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území České republiky a schengenského prostoru, dospěl k závěru, že v jeho případě se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. K uvedenému závěru dospěl správní orgán především na základě skutečnosti, že žalobce pobýval v ČR již od roku 2008, což sám uvedl do policejního protokolu s tím, že ztrátu však nikde nehlásil a ani si nepožádal o vydání nového dokladu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany pak podal poté, co mu bylo po jeho zadržení policií správním rozhodnutím uloženo vyhoštění, a po jeho zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po přinejmenším 9 letech nelegálního pobytu na území ČR. Během této doby se mohl dostavit na příslušný orgán a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy nesporně měl. Žádost o mezinárodní ochranu podal až teprve tehdy, kdy mu bylo uloženo vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným. Ve své žádosti o mezinárodní ochranu pak tvrdil, že na území ČR žádá o mezinárodní ochranu z toho důvodu, že by zde chtěl pracovat. Je evidentní, že jde o skutečnosti, které žalobci musely být známy již dlouho před jeho zajištěním, dle jeho vyjádření jej dokonce vedly k odjezdu z vlasti. O udělení mezinárodní ochrany požádal žalobce teprve až po svém zadržení policií, zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Z výše uvedených důvodů proto správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Z jednání žalobce žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný má za to, že přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR a EU (v minulosti zde dlouhodobě pobýval neoprávněně bez víza či jiného oprávnění k pobytu, bylo mu uloženo správní vyhoštění a bylo proti němu také vedeno trestní řízení.) Jednání žalobce, jak plyne z jeho pobytové historie, nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení žalobce spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný správní orgán dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 4 - 5. Volba mírnějších opatření než zajištění

žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložením zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 - 23). Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel a které nenavědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.

Žalovaný setrval na svém stanovisku, že v případě žalobce jsou naplněny kumulativně tři podmínky a to: 1) Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v zařízení pro zajištění cizinců, což se nepochybně stalo. 2) Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal právě v okamžiku, kdy mu již reálně hrozilo, že bude vyhoštění realizováno. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě žalobce dáno. 3) Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalovaný má za to, že všechny tři podmínky v případě žalobce jsou naplněny a nesporně je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí.

Co se týče námítky týkající se stanovené doby zajištění na 110 dní, žalovaný uvedl, že má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou uvedeny zcela konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr žalovaného, že zajištění po dobu 110 dní je zcela přiměřené. Těmito okolnostmi jsou předpokládána délka řízení o mezinárodní ochraně a případného soudního přezkumu. Výčet těchto okolností považuje správní orgán za zcela dostačující a plně vystihující důvody přijatého řešení. Žalovaný posoudil situaci žalobce zcela individuálně, nikoliv paušálně, jak je uvedeno v žalobě. Žalovaný trval na tom, že jeho závěr stran délky zajištění cizince v ZZC neodporuje principu zákazu libovůle, diskriminace, neodporuje lidské důstojnosti, neporušuje princip proporcionality ani rovnosti. Délku zajištění žalobce zdůvodnil na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí a poukázal na to, že žalobce uvedl jiné důvody své žádosti o mezinárodní ochranu, nelze jeho žádost o mezinárodní ochranu zamítnout jako zjevně nedůvodnou a bude nutné ji posoudit ve standardní délce azylového řízení a to i přes to, že jeho žádost je předběžně hodnocena jako účelově podaná.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrlh do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

Ze správního spisu vyplývá, že dne 11. 8. 2017 byl žalobce zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 10. 8. 2017 žalobce při kontrole totožnosti v Praze 4 nebyl schopen prokázat svou totožnost žádným dokladem. Lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobci bylo rozhodnutím ze dne 13. 6. 2017 uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce dvou let. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a v rozporu se správním rozhodnutím o vyhoštění, svým jednáním tedy mařil výkon správního rozhodnutí o vyhoštění, které mu bylo uloženo.

Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn, protože z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

Dále bylo zjištěno, že žalobce byl dne 29. 3. 2017 odsouzen rozhodnutím Okresního soudu Praha – západ, sp. zn. 14T 53/2017 k podmíněnému trestu odnětí svobody na 2 měsíce a k peněžitému trestu ve výši 25.000 Kč.

Dne 17. 8. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá v ČR o azyl, protože zde chce pracovat.

Žalobce nejprve namítal nedostatečné a nesprávné odůvodnění alternativ zajištění. Soud k tomu uvádí, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný vycházel ze skutkových zjištění, která mají oporu ve správním spisu. Žalobce pobývá dle svých slov na území ČR již od listopadu 2008 a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal teprve poté, co byl opakovaně zadržen, bylo mu uloženo správní vyhoštění a byl zajištěn a umístěn v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce tedy vědomě opakovaně pobýval na území ČR a to neoprávněně

bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a v rozporu se správním rozhodnutím o vyhoštění, svým jednáním tedy mařil výkon správního rozhodnutí o vyhoštění, které mu bylo uloženo, tedy nerespektoval svou povinnost vycestovat. V mezidobí mu nic nebránilo obrátit se na příslušné orgány s žádostí o mezinárodní ochranu. V řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců se vyjadřoval v tom smyslu, že jediné, co brání v jeho vycestování z ČR, je skutečnost, že nemá cestovní doklad a peníze na cestu, resp. že ve Vietnamu nic nemá. Prohlásil, že v případě návratu do vlasti mu nehrozí žádné problémy. Z toho žalovaný vyvodil, že je důvodné se domnívat, že podaná žádost je účelová a cílí na vyhnutí se vyhoštění a legalizaci pobytu na území ČR, neboť žalobce měl možnost podat žádost dříve, nic mu v tom nebránilo.

Na základě výše jmenovaných důvodů, které vedly žalovaného k závěru, že zvláštní opatření dle § 47 by byla neúčinná, lze dojít k tomu, že propuštěním ze zajištění, by byl ohrožen průběh správního řízení. Zdejší soud tedy konstatuje, že žalovaný správní orgán se dostatečným způsobem vypořádal s otázkou nemožnosti účinného uplatnění zvláštních opatření.

Obdobně lze uzavřít, že žalobcova námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve vztahu k rozhodnutí o nemožnosti uložení zvláštních opatření, neboť se žalovaný nevyjádřil k žádné z alternativ, není důvodná. Jak již bylo uvedeno výše, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je seznatelné, jaké důvody žalovaného k rozhodnutí vedly, a to i bez nutnosti vyjadřovat se ke každé z alternativ samostatně.

Ve vztahu k „převzetí“ úvah a skutkových zjištění správního orgánu rozhodujícího o zajištění dle zákona o pobytu cizinců bez toho, aby žalovaný sám zjistil, zda není možné žalobcovu účast na řízení zajistit jinak, soud vycházel z toho, že zákon o azylu stanoví žalovanému povinnost rozhodnout o zajištění dle § 46a odst. 1 ve velmi krátké době 5 dní ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu (§ 46a odst. 4 věta první zákona o azylu), vydání rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem ve správním řízení (§ 46a odst. 6 věta první zákona o azylu) a mezi vydáním rozhodnutí o zajištění cizince za účelem vyhoštění dne 11. 8. 2017 a napadeného rozhodnutí dne 22. 8. 2017 uplynul tak krátký časový úsek, že po správním orgánu nelze spravedlivě požadovat, aby aktualizoval již zjištěný skutkový stav.

K námitce, že žalovaný měl konkrétně zdůvodnit, ve vztahu k jakým úkonům v řízení ve věci mezinárodní ochrany je důvodné předpokládat, že se jim žalobce nepodřídí nebo se jich neúčastní v případě uložení zvláštního opatření, soud opakuje, že použití § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je vázáno na kumulativní splnění tří podmínek: (1) podání žádosti o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, (3) možnost žadatele podat žádost o mezinárodní ochranu dříve; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 1Azs 328/2016-28). Nejenže zákon nestanoví povinnost správního orgánu vypočíst úkony, kterých by se žadatel měl účastnit, podle soudu je dokonce nemožné takový výčet provést, neboť na počátku řízení, kde prvním úkonem je právě vydání rozhodnutí o zajištění, nelze předvídat všechny úkony, jež správní orgán bude muset provést.

Žalobce dále argumentoval rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2016, č. j. 44 A 26/2016 - 20, s tím, že nelegální pobyt na území ČR ještě nezakládá důvod domnívat se, že nebude možno zabezpečit jeho účast v řízení při uložení zvláštního opatření.

Soud nepopírá, že účelem zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je zabezpečení účasti v řízení a nikoli realizace vyhoštění. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je ovšem zřejmé, že žalovaný nepřekročil rámec daný ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když pouze zkoumal, zda jsou naplněny podmínky zajištění dle tohoto ustanovení. Možnostmi realizace správního vyhoštění, např. jejím ztížením, se v odůvodnění nijak nezabýval.

Zdejší soud na druhou stranu nesdílí názor Krajského soudu v Praze, že účelovost žádosti a neúčinnost zvláštních opatření spolu nesouvisí a motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu nemá žádný vztah k tomu, zda je nutné žalobce zajistit. Z ustálené judikatury vyplývá, že podmínky uvedené v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou kumulativní. Zároveň je stěží myslitelné, aby účelovost žádosti a neúčinnost zvláštních opatření od sebe byly důsledně odděleny. Pokud je dán důvod domnívat se, že žalobce podal žádost účelově, lze rovněž předjímat, že by nemusel mít zájem na své účasti v řízení, pokud mohl žádost o mezinárodní ochranu podat již dříve a skutečnosti, které v žádosti uvádí, mu musely být již dříve známy. Krajský soud v Praze v rozsudku doslova uvádí: „*Motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu totiž nemá prima facie žádný vztah k tomu, zda je nutné žalobkyni zajistit, aby byla zabezpečena její účast v řízení. Soud nevylučuje, že v konkrétních případech by takový vztah přesto mohl být, nicméně v projednávané věci žalovaný žádný takový vztah neprokázal.*“ Zdejší soud trvá na tom, že popřením existence souvislosti mezi účelovostí žádosti a neúčinností zvláštních opatření by byla popřena efektivní aplikace ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

V tomto konkrétním případě je z odůvodnění rozhodnutí patrné, že zajištění účasti žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany mírnějším způsobem nepovažoval žalovaný za dostatečné proto, že žalobce dlouhodobě a vědomě nerespektoval právní řád ČR i jemu uložené povinnosti a jednal zcela účelově (mezi důvody patří mj. pobyt bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu, nevycestování). Je proto možné shrnout, že žalovaný se dostatečně vypořádal s možností uplatnění zvláštních opatření namísto zajištění, z odůvodnění rozhodnutí byly jasné seznatelné úvahy, kterými se žalovaný řídil. Žalovaný tedy dostatečně posoudil, zda jsou dány důvody pro zajištění, a uvedl, proč nepovažuje zvláštní opatření za postačující.

Konečné námitky směřovaly k nedostatečnému odůvodnění délky zajištění. Ke stanovení maximální délky doby, po kterou je povinen žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců se již opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 – 45), v němž uvedl, že „*nic v napadeném rozhodnutí ani ve spisech nevyvolává pochybnost o tom, že žalovaný překročil nebo dokonce zneužil meze správního uvážení ve smyslu rozsudku č. j. 3 Azs 24/2013-42*“ a dále pokračoval, že „*V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na konkrétní a specifické okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro*

zajištění cizinců, a vzhledem ke všem těmto uvedeným okolnostem (včetně absence platných dokladů, jež je třeba nejprve obstarat) dospěl k závěru o nutnosti vyslovit povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v maximální možné zákonné délce. Stanovená délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců není odůvodněna toliko závěrečnou větou odůvodnění napadeného rozhodnutí, nýbrž specifickými skutkovými okolnostmi uvedenými v celém odůvodnění napadeného rozsudku (arg. „vzhledem k výše uvedenému“). Nejvyšší správní soud proto nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců odpovídá též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva na osobní svobodu klade čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy (srov. rozsudek ESLP ze dne 27. listopadu 2008 Rashed proti České republice, stížnost č. 298/07, bod 68; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 29. ledna 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79). K těmto závěrům ostatně dospěl rovněž krajský soud v napadeném rozsudku; na jeho závěry proto Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje.“

Uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze plně aplikovat i na nyní projednávanou věc. Soud z nich proto bez dalšího vychází. Konstatuje, že žalovaný vystavěl úvahu o maximální délce doby, po kterou je žalobce povinen setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, na konkrétních a specifických okolnostech daného případu, jež plynou z kontextu napadeného rozhodnutí. Zejména přihlédl k nelegálnímu pobytu, neučinění žádných kroků k legalizaci pobytu, vědomému a svévolnému porušování právního řádu ČR a maření výkonu správního rozhodnutí o vyhoštění. Se stanovením maximální možné doby zajištění zdejší soud souhlasí, neboť dosavadní způsob chování žalobce na území ČR nedává záruku, že by byl ochoten dobrovolně upustit od dosavadního způsobu chování na území ČR a podřídit se pravidlům nastaveným zákonem o pobytu cizinců a zákonem o azylu. Na závěr soud uvádí, že odůvodnění doby zajištění nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2 a § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoliv porušení namítaných ustanovení správního řádu.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 29. září 2017

Za správnost vyhotovení: M. K.

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně